

*Pasqual Arnella, més de 125 anys
de família i passió*

---

1 8 9 2 - 2 0 1 7

PASQUAL ARNELLA
Barcelona · 1892

L'empresa familiar i la joguina tradicional

1892-1939 Primera generació

La història comença quan el nostre besavi, **Amador Pascual**, treballava a **Cal Penas**, una fàbrica de cavalls de cartró que, juntament amb les nines "pepa", foren les primeres joguines industrials que els Reis portaren a nens i nenes.

Salvador Cardellach, va contractar l'Amador com a encarregat pel seu taller de Terrassa. Anys després, l'Amador va adquirir el negoci, fundant així la fàbrica de joguines de cartró **Amador Pascual**. L'any 1935 traslladaren el taller de Terrassa a **Barberà del Vallès**, població que acollí l'empresa durant 70 anys. L'Amador morí el juny de 1939.

1939-1983 Segona generació

El seu fill gran, **Ramon Pascual**, havent tornat de la Guerra Civil, es trobà el taller desmantellat. Malgrat tot continuà la tasca del seu pare i feu créixer el negoci.

El 1955 **Ramon Pascual i Francisco Penas** es van associar i la nova empresa va girar sota el nom de **Juguetes Laumar**.

La suma de les habilitats de cada soci va ser tot un èxit, passant a ser la **fàbrica de cavalls de cartró més important d'Espanya**. L'any 1962 el senyor Penas prengué la jubilació traspasant els drets de la societat a Ramon Pascual.

Amador Pascual, 1913

Julian Lasierra emmotllant un cavall, 1973

Taller de Salvador Cardellach, 1920

Plantilla de l'empresa Cal Penas, 1925

Ramon Pascual disparant color, 1973

La devallada i crisi del producte: La trucada i la invenció

1960-1983 Josep Maria Pascual, tercera generació

Cap als anys 60, Josep Maria Pascual entra al negoci familiar, coincidint amb l'inici d'una crisi causada per un canvi de paradigma; els cavalls deixaren pas a les joguines electromecàniques, **el cartró fou substituït pel plàstic**.

Una visita a la **Fira de La Joguina de París**, els va inspirar a fer uns models folrats de pèl que agradaven i es venien bé. Van contactar amb la casa **Prenatal** i van poder vendre'ls unes bones quantitats, cosa que els va salvar uns quants anys més.

El 1975, en Josep Maria rebé **una trucada** que ho canviaria tot, com ell mateix explica; «*El meu interlocutor era el Secretari d'Exin-Lines Bros, S.A. (una gran empresa de joguines) vam concertar una reunió amb el President del Grup, el senyor Arnau. Durant La trobada, veia, corprès, com s'obria un ventall de possibilitats insospitades per un pobre artesà en caiguda lliure. Pretenien fer volums i maquetes, per les seves marques Madelman i Ibertren, jo tindria tots els mitjans tècnics, humans i financers del Grup per investigar*»

Des de ben petit, en Josep Maria, havia demostrat una **vena creativa**, com quedà patent en la invenció d'un **procediment original per emmotllar pasta de paper**, dissenyant la maquinaria adient. El 1975 funda l'empresa *Formex*, per proveir d'elements decoratius a les firmes del Grup *Exin*, fins que, aquest, patí la seva pròpia crisi.

Ramon i Josep Mª Pascual forrant un cavall, 1974

Ramon Pascual desemmotllant mig cavall, 1985

Models en cartró folrats, 1975

Retorno a l'empresa familiar: L'artesania i el nou procés productiu

1983-2009 Josep M^a y Ramon Pascual, un tándem molt eficaç

El 1983, arran d'una esplèndida exposició de figures de cartró al **Centre Permanent d'Artesania** - llavors al Passeig de Gracia- , van coincidir diversos artesans del ram i els van donar a conèixer les possibilitats del nou procediment, que el posarien al seu servei sota les més estrictes normes del fair play, aviat corregué la veu.

De llavors ençà, tant l'artesania catalana com l'espanyola del cartró pedra (o paper maixé) van tenir un **creixement exponencial**; Pasqual Arnella es convertí en un referent nacional. El taller es va fer petit i va ser traslladat a una **nau industrial** per poder atendre la demanda. **La simbiosi entre els dos germans** i la generositat amb la qual es tractava la clientela van ser claus per a un èxit durador.

El 1986 en Josep Maria Pascual rebé la **Carta de Mestre Artesà** per la qual se li reconeixien els mèrits acreditats en la manipulació i elaboració de paper i cartró, un impuls més per seguir investigant i diversificant l'activitat productiva.

Màscares venecianes d'Arlequí Màscares

Figura promocional d'Hugo Dax

Teatre i titelles de paper maixé

Boter de Josep Cardona "Nona"

Nous camps per explorar: Expansió i exportació

1996-2017 Celebrant 125 anys amb la quarta generació

A mitjans dels anys 90, es dibuixaren nous camins a on aplicar la tècnica de la pasta de paper, gràcies a participacions en fires d'àmbit europeu. S'iniciaren contactes del **món de la moda i l'equipament** comercial; expositors, busts i volums per a la decoració d'aparadors, totalment ecològics. També es començaren a fabricar les primeres urnes cineràries biodegradables, tot i que la producció per als artesans continuava sent nuclear a Pasqual Arnella, aquests nous sectors acabarien, com veurem a continuació, sent claus per a la **supervivència del negoci**.

Cap al 2007, **Martí Pascual**, fill del Josep Maria, i ja, quarta generació, s'incorpora a l'empresa coincidint amb l'inici de la crisi. El 2009 en Josep Maria Pascual es jubila, el tàndem germà-germà

es transforma en **nebot-tiet**.

Actualment, Pasqual Arnella ha superat la crisi adaptant-se als nous temps; el sector de l'equipament comercial i el funerari concentra més d'un 80% de l'activitat. **L'exportació a Europa i als Estats Units** s'apropa al 50%, havent treballat per a firmes reconegudes com *Mango*, *Adidas*, *Ben Sherman*, *Tous* i *Original Buff*.

L'any 2016, **Clàudia Pascual**, filla del **Ramon Pascual**, s'incorpora a la societat, continuem afrontant el futur amb bones perspectives, i seguim comptant amb l'inesgotable esperit **investigador d'en Josep Maria Pascual**.*

*L'any 2016, en Josep Maria Pascual va rebre el Premi Nacional d'Artesania, l'any següent morí després d'una incessant lluita per a la seva salut.

Cors per a Tous. DPS Production

Daus gegants per a Mango

Expositors personalitzats per a Buff

Busts a mida per a Ben Sherman, Londres

Busts tintats per a King Manichini, Itàlia

Expositor de joieria

*L'ofici de l'artesà es comparable a la biologia,
evoluciona, seleccionant la millor estratègia
per a la prosperitat del producte final, llevat que,
aquella no té un projecte conscient, l'artesà, sí.*

Josep Maria Pascual Arnella

